

Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu

Artykuł:

Baugmartowa Janina: Bibliografia regionu za styczeń, luty 1939

Źródło:

Przegląd Wielkopolski 1939 nr 3, strony 107-108

Artykuł udostępniony cyfrowo w ramach zadań projektu pt. „Digitalizacja i udostępnianie online »Bibliografii gospodarki Wielkopolski 1919-39« H. Maciejewskiej” (SONB/SP/550684/2022)

Minister
Edukacji i Nauki

Spółeczna
Odpowiedzialność
Nauki

mer, Wasyl — Waysel, Brzuchacz — Bruchacz, później Brauchitsch, Przytycz — Prititz — Pretwitz itd. U jednego z autorów, który pisze o drugiej kolonizacji niemieckiej w obszarze nadnoteckim, Tomasz Sobieraj przemienił się w jakiś magiczny sposób w Thomasa Zibeney'a, Jurek Kmiołek prezentuje się jako Jorgen Kmmoedeck i Kmoek, Jakób Cebrzyk, jako Jakob Zieberick, Kosa — Kosse, Kępa — Kempe itd. Inny znowu autor, robiąc wykazbauerów niemieckich w Wielkopolsce w XVIII w., naliczył ich okragło 700 sztuk. Żeby uporządkować obiektywizm, pododawał przy niektórych nazwiskach uwagi „wohl Pole“, albo „ob Pole?“. Miał więc wątpliwość co do ich germańskiej przynależności. Takich wohl-Polaków naliczył łaskawie między innymi sołtysami 12: Tomasza Mierzwę, Andrzeja Grzbieta, Łukasza Wardońskiego, Wiejskiego, Grzesińskiego itd.

Niektórzy z tych kulturtregerów, zabierając się do pisania monografii polskich miejscowości, z góry sobie postanawiają pomijanie polskich imion i nazwisk, żeby przez wyszczególnianie samych Niemców, nabrać po prostu czytelników na kawał i utwierdzić w nich przekonanie, że miejscowość dana miała charakter czysto niemiecki (rein deutsch), przy czym w tabelkach statystycznych podają fałszywe informacje. Żeby zaś pomnożyć liczbę Niemców, zaliczają wszystkich notorycznych Holendrów do narodowości niemieckiej. Tak sfałszował pewien Niemiec historię jednego z miasteczek wielkopolskich i jego okolicy.

Celem wzbudzenia większej wiarygodności do tego rodzaju monografii, starają się ogłaszać zestawione przez siebie wiadomości również w języku polskim. Przemycają

je w ten sposób, że upatrują na autora kogoś z Polaków i podsuwają mu odpowiedni materiał. Takiemu przypadkowi uległ poczciwy nauczyciel w jednym z miasteczek wschodniej Wielkopolski, pisząc monografię tego miasteczka.

Do czegoż służą im tego rodzaju wykazy nazwisk?

Otóż jeżeli do jakiejś polskiej wsi zbłąkał się Niemiec i tam się osiedlił, to już tę wieś uważa się za kolonizacyjną, niezależnie od ilości zamieszkujących ją Polaków. Wsi takie umieszcza się na odpowiednio spreparowanych mapach, służących do użytku wewnętrznego i na eksport do Anglii, Francji i Ameryki, a nazwy daje im się w brzmieniu niemieckim. Na takich mapach aż się roi od teutońskich nazw, zwłaszcza na tych terenach, które by się chętnie w granicach swych widziało. A że, jak wiadomo, politycy zagraniczni w dziedzinie geografii i historii są notorycznymi ignorantami, propaganda i perfidia germańska nieraz odnosi sukcesy. W ten sposób przygotowuje się rewizję granic.

W poważnej mierze robią to potomkowie osadzonych przez szlachtę polską lub przez starego Fryca ubogich obieżysasów wirtenberskich, oldenburskich czy innych. Biedacy ci, podtuczyszy się u nas godnie, zaczynają objawiać tęsknotę za Vaterlandem i narodowi, który ich przygarnął, wszelkimi sposobami szkodzić. Żaden szanujący się gospodarz nie może ścierpieć, żeby przyjeźdźcy przezeń goście, choćby ich podejmował i tolerował nie wiem jak długo, w jego domu broili i niesforne się zachowywali. To też nie pozostanie nam chyba nic więcej, jak zrobić z nimi kiedyś krótki i bolesny dla nich porachunek.

Kr.

Bibliografia regionu za styczeń, luty 1939.

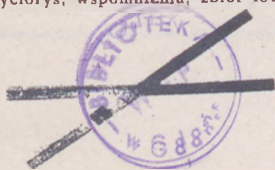
Baumgart Jan: Archiwum książąt Sułkowskich w Poznańskim Towarzystwie Przyjaciół Nauk. [Poznań 1938]. s. 79—87. Nadd.: Sprawozd. Pozn. T. P. N. 1938, nr 2.

Brzek Gabriel: Historia polskiego ruchu naukowo-przyrodniczego ze szczególnym uwzględnieniem zoologii w Wielkopolsce w czasach zaborczych (1793—1918). [Poznań 1938]. s. 101—107. Nadd.: Spr. P. T. P. N. 1938, nr 2.

Chmarnyński Gwido: Sarkofagi polskie XIV wieku (Bolesława Chrobrego w Poznaniu, Henryka IV we Wrocławiu i Władysława Łokietka w Krakowie). [Poznań 1938]. s. 93—98. Nadd.: Spr. P. T. P. N. 1938, nr 2.

Cwirko-Godycki Michał, Wrzosek Adam: Grzechotki z grobów cmentarzyska łużyckiego w Łaskach, w pow. kępińskim. Warszawa 1938. T. N. W. s. 171—254. Odb.: Światowid 1936/37, t. 17.

Roman Dmowski 1864—1939. Życiorys, wspomnienia, zbiór fotografii. Poznań 1939. s. 93.

Felczak Jan: Nastroje Wielkopolski wobec rewolucji węgierskiej w roku 1848—1849. Poznań 1938. Tow. Miłośn. Hist. w Poznaniu. s. 13. Odb.: Roczn. Hist. T. 14.

Gabański Józef, Kulmatycki Włodzimierz, Michalski Karol: O zanieczyszczeniu Strugi Grodzkiej pod Grodziskiem i Kamieńcem. Warszawa 1938. s. 17.

Hahn Wiktor: Przyczynki do życia i twórczości Edmunda S. Naganowskiego. Gostyń 1938. s. 8. Odb.: Kronika Gostyńska.

Hensel Witold: Zagadnienie początków Poznania i kwestia jego stołecznego charakteru w świetle wyników prac wykopaliskowych na Ostrowie Tumskim. [Poznań] 1938. s. 32. Odb.: Kronika m. Poznania R. 1938 nr 4.

(Jakóbczyk Witold:) Materiały do dziejów opieki nad włościanami w Wielkopolsce. [Poznań 1938]. s. 14—22. Nadd.: Roczn. Hist. 1938, t. 14.

Jarmarki wełny w Poznaniu. Poznań 1939. Miejski Urząd Targów Poznańskich. s. 31.

11 listopada 1918 w Poznaniu. Obchód XX-lecia. Poznań 1938. Wyd. Koła Harc. w Poznaniu. s. 20.

Jednodniówka wydana z okazji otwarcia Wystawy Pamiątek 10 Pułku Strzelców Wielkopolskich (68 p. p.) w Muzeum Wojskowym w Poznaniu dnia 26 grudnia 1938 i 15-let. rocznicy założenia Koła Powstańców 10 Pułku Strzelców Wielkop. Poznań 1938. (Koło Powstańców 10 Pułku Strzelców Wlkp.). s. 20.

Kaczmarek Czesław: Pomniki i zabytki przyrody powiatu gostyńskiego. Gostyń 1938. s. 20, tabl. IV. Odb.: Kronika Gostyńska.

Kandzióra Karol: Działalność P. O. W. w Poznaniu. Przyczynki do historii Polskiej Organizacji Wojskowej Zaboru Pruskiego w latach 1918/19. Warszawa 1939. Inst. J. Piłsudskiego Poświęcony Badaniu Najnowszej Hist. Polski. s. 238.

Kipa Emil: Z pobytu Napoleona w Poznaniu w r. 1806. Poznań 1938. Tow. Miłośn. Hist. w Poznaniu. s. 10. Odb.: Roczn. Hist., t. 14.

Kisielewski Józef: Ziemia gromadzi prochy. [Poznań 1939]. Księg. Św. Wojciecha. s. 507.

Klinkowski Edmund: Przyczynki do dziejów kościańskiego Bractwa Kurkowego około 1800 r. Kościan 1939. s. 20.

Kozierowski Stanisław: Badania nazw topograficznych starej Wielkopolski. T. 8. A. Nieistniejące miejscowości wielkopolskie. B. Uzupełnienie poprzednich tomów. Poznań 1939. s. IX, 246.

Labuda Gerard: Magdeburg i Poznań. Założenie arcybiskupstwa magdeburgskiego i biskupstwa na tle wschodniej polityki misyjnej Ottona Wielkiego. Poznań 1938. Tow. Miłośn. Hist. w Poznaniu. s. 54. Odb. Roczn. Hist., t. 14.

Maringe Witold, Maik Stefan: Stan leśnictwa robotników rolnych w majątkach ziemskich województw zachodnich. Poznań 1938. Biuro Ekon. Izb i Organizacji oraz Przem. Roln. Wojew. Pozn. i Pom. w Poznaniu. s. 31.

Materiały do historii Powstania Wielkopolskiego 1918/19. Prace zebrane i przygotowane do druku przez Tadeusza Jabłońskiego. Zesz. 1. Poznań 1938. D. O. K. VII. s. 193, mapa 1, tabl. 4.

Musielak Antoni: Zbiór przepisów o administracji Poznańskiego Samorządu Wojewódzkiego. Cz. 2. Finanse. Przepisy dotacyjne i podatkowe. Poznań 1939. s. 111.

Nowaczyński Adolf: Poznań 1939. Nakł. Druk. Polska. s. 304.

Organizacja leśnictwa Ubezpieczalni Społecznej w Poznaniu. Poznań 1938. s. 120.

Sołtyński Józef: Charakterystyka państwowego stada ogierów w Sierakowie. Poznań 1938. s. 123. Roczn. Nauk Roln. i Leśn. Dodatek do t. 45.

Spis członków Wielkopolskiego Związku Ziemian z dołączeniem podziału na koła, Składu Zarządu i Statutu Związku. Stan z dnia 15 listopada 1938. Poznań 1938. Druk Dziennika Poznańskiego. s. 62.

Spis lekarzy członków Wlkp. Związku Lekarzy. (Okręg Wielkopolski Związku Lekarzy Państwa Polskiego). Poznań [1937]. Wlkp. Związek Lekarzy. s. 31.

Sprawozdanie z działalności Wydziału Opieki Społecznej Zarządu Miejskiego w Poznaniu za czas od 1 IV 1937 — 31 III 1938. Poznań [1938]. Zarząd Miejski. s. 20. Odb.: Sprawozd. Zarz. M. w Poznaniu za okres 1937/38.

Sprawozdanie Wielkopolskiego Towarzystwa Kółek Rolniczych za rok 1937/38. Poznań 1938. Druk. Dziennika Poznańskiego. s. 146.

Sprawozdanie Zarządu stoł. miasta Poznania za czas od 1 kwietnia 1937 do 31 marca 1938. Poznań 1938. Zarząd Miejski. s. 189, zał. 4.

Stranc Zygmunt: Wyniki doświadczeń z nawożeniem łąk torfowych w Wielkopolsce. Warszawa 1938. Druk. F. Wyszynski. s. 15. Odb.: Życie Rolnicze.

Wicherkiewiczowa Maria: Infancka spod smutnej gwiazdy. [Królowa Zofia Jagiellonka w Poznaniu]. Poznań 1939. Druk. Dziennika Poznańskiego. s. 12. (Odb.: Dziennika Poznańskiego 1939, nr 5).

Wicherkiewiczowa Maria: Bohater wielkopolskiej „wiosny ludów”. [O Michale Chłapowskim z Sośnicy]. Poznań 1938. Druk. Dziennika Poznańskiego. s. 6. (Odb.: Dziennik Poznański, 1938, nr 282).

Wojciechowski Zygmunt: Polska nad Wisłą i Odrą w X wieku. Studium nad granicą państwa Piastów i jego cywilizacji. Katowice 1939. Pamiętnik Inst. Śląsk. X. s. 209.

Wrzosek Adam, Cwirko-Godycki Michał: Przedmioty z kamienia znalezione na cmentarzu-ku łużyckim w Łaskach w pow. kępińskim. Poznań 1938. s. 26. (Odb.: Przegl. Antropolog., t. 12, zesz. 4).

CZASOPISMA NOWE:

Biologia a życie. Wyd. Towarzystwa Krzewienia Zasad Życia i Gospodarki zgodnie z Przyrodą. Poznań. R. 1: 1939, zesz. 1.

Nasza Niedziela. Ilustrowany dwutygodnik beletrystyczno-rozrywkowy. Poznań. R. 1: 1939, nr 1—3.

Wiadomości społeczne. Dwumiesięcznik poświęcony sprawom opieki społecznej. Organ urzędowy Wydziału Opieki Społecznej Zarządu Miejskiego w Poznaniu. Poznań. R. 1: 1939, nr 1.

Czasopismo pominięte w bibliograficznym wykazie, umieszczonym w 1 nrze „Przeglądu Wielkopolskiego”: „Tęcza”, ilustrowany miesięcznik R. 13. 1939, nr 1—2.

Zestawiła: Janina Baumgartowa.